

13 Οκτωβρίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ὄν ἡ αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 198/92)

5 Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Προσαγωγή μαρτυρίας υπό μορφή
ενόρκου δηλώσεως — Αίτηση για απόσυρση δήλωσης, που δόθηκε
με την ένορκη ομολογία — Αδύνατη η απόσυρση, επειδή η μαρτυ-
ρία αποτελεί μέρος του αποδεικτικού υλικού και συνιστά αναπό-
σπαστο μέρος του πρακτικού του Δικαστηρίου (*record*) — Ο
ομνύων υπόκειται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, για όλους
τους σκοπούς απονομής της δικαιοσύνης.

10 Στην προσφυγή αυτή, υποβλήθηκε το αίτημα όπως επιτραπεί σε
μάρτυρα του αιτητή, να αποσύρει τη δήλωση που είχε κάνει με κα-
τάθεση ένορκης ομολογίας του.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την αίτηση, αποφάσι-
σε ότι:

20 Είναι θεμελιωμένο, ότι η διαδικασία που ασκείται βάσει του
Άρθρου 146, έχει ως αντικειμενικό σκοπό τον έλεγχο της συνταγματι-
κότητας και νομιμότητας των πράξεων της Διοίκησης που υπόκεινται
σε αναθεώρηση βάσει του Άρθρου 146. Ο εξεταστικός χαρακτήρας της
25 διαδικασίας αντανakλάται στους περί Ανωτάτου Συνταγματικού Δι-
καστηρίου Διαδικαστικούς Κανονισμούς του 1962, ενώ στο βαθμό
που υιοθετούνται οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας από τον Κ.18, αυ-
τοί τυγχάνουν εφαρμογής με τις αναγκαίες προσαρμογές, ώστε να συ-
νάδουν με το χαρακτήρα της διαδικασίας βάσει του Άρθρου 146.

25

Ο Κ. 10(2) των Διαδικαστικών Κανονισμών του 1962 [όπως διαμορφώθηκε από τον περί Ανωτάτου Δικαστηρίου (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικό Κανονισμό του 1975 (αφ. 2)] παρέχει τη δυνατότητα απόδειξης αμφισβητούμενων γεγονότων και με την προσαγωγή ενόρκων δηλώσεων. Ένορκες δηλώσεις που κατατίθενται στο πλαίσιο της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας πρέπει να συνάδουν με τη Δ.39 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, υπό την αίρεση πάντα της εναρμόνισης της εφαρμογής της δικονομικής αυτής διάταξης με τον εξεταστικό χαρακτήρα της διαδικασίας βάσει του Άρθρου 146(1). Είναι αξιοσημείωτο ότι η Δ.39, θ.12 δεν επιτρέπει οποιαδήποτε τροποποίηση ή αλλοίωση του περιεχομένου ενόρκου δηλώσεως, εκτός με τον τρόπο, ο οποίος προβλέπεται από τη διάταξη αυτή. Επίσης η Δ.39, θ.16 προβλέπει ότι ελαττωματική ή λανθασμένη ένορκη δήλωση, μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με άδεια του Δικαστηρίου.

Το συμπέρασμα στο οποίο ανάγεται το Δικαστήριο για την επίλυση του επίδικου θέματος, είναι το εξής: Ένορκη δήλωση η οποία κατατίθεται στο πλαίσιο της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας βάσει του Άρθρου 146(1), αποτελεί μέρος του αποδεικτικού υλικού και συνιστά, όπως και η προφορική μαρτυρία, αναπόσπαστο τμήμα του πρακτικού του Δικαστηρίου (record). Τόσο η προφορική όσο και η γραπτή μαρτυρία, αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση του ίδιου σκοπού, δηλαδή στην ανεύρεση των αληθινών περιστατικών της υπόθεσης, χάριν της καλής απονομής της δικαιοσύνης. Μετά την κατάθεσή της, η μαρτυρία συνιστά αποδεικτικό στοιχείο και ο ομνύων υπόκειται όπως και κάθε άλλος μάρτυρας στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, για όλους τους σκοπούς που συνδέονται με την απονομή της δικαιοσύνης.

Η αίτηση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Σταύρου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 317,

Δημοκρατία ν. C. Kassinos Construction Ltd (1990) 3 Α.Α.Δ. 3835.

Αίτηση.

Αίτηση από τον αιτητή όπως επιτραπεί σε μάρτυρα να αποσύρει δήλωσή του που έκαμε στην κατάθεση της ένορκης ομολογίας του.

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους

Καθ' ων η αίτηση.

I. Τυπογράφος, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

5

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Μετά από αίτησή του, δόθηκε άδεια στον προσφεύγοντα να προσαγάγει μαρτυρία με την κατάθεση ενόρκων δηλώσεων προς απόδειξη των αμφισβητούμενων ισχυρισμών του ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις για την υπηρεσία του συνιστούσαν αναξιόπιστο δείκτη της αξίας του λόγω της προκατάληψης ή των αλλότριων κινήτρων από τα οποία διακατεχόταν ο αξιολογών λειτουργός κατά την ετοιμασία των εκθέσεων του και εκείνων των ανθυποψηφίων του. Μεταξύ των προσώπων που κατέθεσαν προς υποστήριξη των ισχυρισμών του ήταν και ο Χρυσόστομος Λακοτζίτης. Μετά την κατάθεση της ένορκης ομολογίας του, ο μάρτυρας ζήτησε από τον αιτητή να αποσύρει τη δήλωσή του, χωρίς μάλιστα να προβάλει οποιαδήποτε δικαιολογία για τη μεταβολή στη στάση του. Ο αιτητής ενέδωσε στο αίτημά του και υπέβαλε την αίτηση για την έγκρισή του που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας.

Κατά την ακρόαση ο δικηγόρος του αιτητή ανεφέρθη στον εξεταστικό χαρακτήρα της διαδικασίας κάτω από το Άρθρο 146, όπως συνάγεται από αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου επεξηγηματικές της φύσης της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας και του πλαισίου μέσα στο οποίο ασκείται. (*Σταύρου και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 317 και *Κυπριακή Δημοκρατία ν. C. Kassinos Construction Ltd* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3835.)

Είναι θεμελιωμένο ότι η δικαιοδοσία που ασκείται βάσει του Άρθρου 146 έχει ως αντικειμενικό σκοπό τον έλεγχο της συνταγματικότητας και νομιμότητας των πράξεων της Διοίκησης που υπόκεινται σε αναθεώρηση βάσει του Άρθρου 146. Ο εξεταστικός χαρακτήρας της διαδικασίας αντανακλάται στους περί Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου Διαδικαστικούς Κανονισμούς του 1962, ενώ στο βαθμό που υιοθετούνται οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας από τον Κ.18, αυτοί τυγχάνουν εφαρμογής με τις αναγκαίες προσαρμογές ώστε να συνάδουν με το χαρακτήρα της διαδικασίας βάσει του Άρθρου 146.

40

Παρά τη φύση της διαδικασίας και το σκοπό που αποβλέπει να υπηρετήσει, την εξασφάλιση της νομιμότητας στο πεδίο της δημόσιας λειτουργίας, ο δικηγόρος του αιτητή υπέβαλε ότι παρέχεται διακριτική ευχέρεια στο Δικαστήριο να εξουσιοδοτήσει

την απόσυρση ενόρκου ομολογίας η οποία έχει κατατεθεί ως μέρος του αποδεικτικού υλικού. Στην προκείμενη περίπτωση εισηγήθηκε μάλιστα, ότι συντρέχουν λόγοι για την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας υπέρ του αιτητή, εφόσον ο ίδιος δεν προτίθεται να επικαλεσθεί για οποιοδήποτε σκοπό την κατάθεση του απρόθυμου αυτού μάρτυρα.

5

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση έφερε ένσταση στην αποδοχή του αιτήματος και αμφισβήτησε τη δυνατότητα ικανοποίησής του. Η ένορκος ομολογία, υποστήριξε, συνιστά μέρος της μαρτυρίας η οποία τελεί υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου. Προς υποστήριξη των θέσεων του επικαλέσθηκε την προσέγγιση των Αγγλικών Δικαστηρίων στο θέμα, η οποία συνοψίζεται στο Halsboursy' s Laws of England, 4th Edition, Vol. 17, para 310, η οποία απολήγει στη θέση ότι όχι μόνο δεν είναι επιτρεπτή η απόσυρση ένορκης ομολογίας, αλλά ο ομνύων υπόκειται ανεξάρτητα από την επιθυμία του σε αντεξέταση όπως και κάθε άλλος μάρτυρας. Ένσταση στην αποδοχή του αιτήματος του αιτητή έφερε και το ενδιαφερόμενο μέρος για λόγους παρόμοιους με εκείνους που προβλήθηκαν από τους καθ' ων η αίτηση.

10

15

20

Είναι η πρώτη φορά που αντιμετωπίζω αίτημα για την απόσυρση ή διαγραφή μαρτυρίας και απ' ότι είμαι σε θέση να διαπιστώσω, πιστεύω ότι δεν υπάρχει προηγούμενο στην Κυπριακή νομολογία που να ρίχνει φως στο θέμα. Τούτο ίσως οφείλεται στο γεγονός ότι είναι αυτονόητο ότι η μαρτυρία η οποία προσάγεται στο Δικαστήριο, γραπτή ή προφορική, ενσωματώνεται στα πρακτικά (record) του Δικαστηρίου και συνιστά αναπόσπαστο μέρος του αποδεικτικού υλικού για την επίλυση της διαφοράς και γενικότερα την απονομή της δικαιοσύνης.

25

30

Ο Κ.10(2) των Διαδικαστικών Κανονισμών του 1962 [όπως διαμορφώθηκε από τον περί Ανωτάτου Δικαστηρίου (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικό Κανονισμό του 1975 (αρ. 2)] παρέχει τη δυνατότητα απόδειξης αμφισβητούμενων γεγονότων και με την προσαγωγή ενόρκων δηλώσεων. Ένορκες δηλώσεις που κατατίθενται στο πλαίσιο της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας πρέπει να συνάδουν με τη Δ.39 των θεσμών Πολιτικής Δικονομίας υπό την αίρεση πάντα της εναρμόνισης της εφαρμογής της δικονομικής αυτής διάταξης με τον εξεταστικό χαρακτήρα της διαδικασίας βάσει του Άρθρου 146(1). Είναι αξιοσημείωτο ότι η Δ.39, θ.12 δεν επιτρέπει οποιαδήποτε τροποποίηση ή αλλοίωση του περιεχομένου ενόρκου δηλώσεως εκτός με τον τρόπο, ο οποίος προβλέπεται από τη διάταξη αυτή. Επίσης η Δ.39, θ.16

35

40

προβλέπει ότι ελαττωματική ή λανθασμένη ένορκη δήλωση μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με άδεια του Δικαστηρίου.

5 Το συμπέρασμα στο οποίο άγομαι για την επίλυση του επίδικου θέματος είναι το εξής: Ένορκη δήλωση η οποία κατατίθεται στο πλαίσιο της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας βάσει του Άρθρου 146(1) αποτελεί μέρος του αποδεικτικού υλικού και συνιστά, όπως και η προφορική μαρτυρία, αναπόσπαστο τμήμα του πρακτικού του Δικαστηρίου (record): τόσο η προφορική όσο 10 και η γραπτή μαρτυρία αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση του ίδιου σκοπού, δηλαδή στην ανεύρεση των αληθινών περιστατικών της υπόθεσης χάριν της καλής απονομής της δικαιοσύνης. Μετά την κατάθεσή της, η μαρτυρία συνιστά αποδεικτικό στοιχείο και ο 15 ομνύων υπόκειται όπως και κάθε άλλος μάρτυρας στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου για όλους τους σκοπούς που συνδέονται με την απονομή της δικαιοσύνης.

Το αίτημα απορρίπτεται.

20

Η αίτηση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.